

Het is D-day geweest

Preek: Emmakerk, d.d. 28 april 2019 1^e zondag na Pasen. Genesis 28: 10-22
Jacob te Bethel.

Mattheus 28: 16-20 Uitzending van de leerlingen.

Lieve gemeente,

Nog geen week geleden vierden we de opstanding van Christus. En misschien lopen we nog met flarden in onze hoofden van de stille week, misschien hebben we een Mattheus of een Johannes Passion gehoord, we hebben ons voorbereid op Goede Vrijdag, Stille zaterdag en we hebben elkaar op Paasochtend gegroet met de woorden 'de Heer is waarlijk opgestaan'. En we hebben liederen gezongen. Ik had toevallig 'Nederland Zingt' aan. Hoe heerlijk kan het zijn om al die liederen te horen en te zingen: Christus onze Heer verrees, De Heer is waarlijk opgestaan, Halleluja, U zij de glorie. Maar we zitten ook met de naweeën van een aanslag in Sri Lanka die ons christenen raakt in het hart van ons geloof. Met dat er wel een opstanding is, en een overwinning op het kwaad, maar dat dat kwaad nog rondgaat als een briesende leeuw. En dan is het moeilijk vast te houden aan die ene opstanding: als je toekomst weggeslagen wordt omdat je je geliefden bent kwijt geraakt, - of dat nu is op een gruwelijke manier in Sri Lanka, of dichterbij huis in je privéleven- omdat haat en onverdraagzaamheid tegenover christenen wereldwijd toeneemt. Omdat het schemerig, zo niet duister wordt in je leven. Dan is het moeilijk te leven in het licht van de opstanding. En toch is dat juist hetgene waar het om draait in de Bijbel en in het evangelie. De Statenvertaling verwoordt het zo mooi met het woordje Hoe je het wendt of keert, het is 'D-day geweest'. Er moet nog veel gebeuren, maar we gaan richting de vrede.

Een week is voorbij gegaan sinds Paasochtend en we zijn weer bij elkaar gekomen, met in ons achterhoofd de opstanding van Christus, met alle gedoe en festiviteiten van de afgelopen week, met alle rompslomp, zorgen, misschien ook geloofstwijfel van alle dag.

Twee verhalen hebben we zojuist gelezen. Die op het oog niet veel met elkaar te maken hebben. In het eerste verhaal uit Genesis zien we hoe Jacob op de vlucht is voor zijn broer Esau, omdat hij het eerstgeboorterecht op slinkse wijze heeft afgenomen en daarmee zijn vader, zijn broer en God zwaar teleurgesteld heeft. De man op wie de belofte van toepassing was, op wie Gods oog gevallen was, is het zwarte schaap van de familie geworden. En op aanraden van zijn moeder vlucht hij naar zijn oom Laban die in Paddam Aram woont. Van het zuiden trekt hij naar het noorden. Daarmee reist hij eigenlijk in omgekeerde richting. Zijn grootvader Abraham namelijk werd geroepen uit het noorden en vertrok, vertrouwende op die stem, naar het zuiden.

Bij Jacob blijkt dat vertrouwen aan de Ene juist niet aanwezig. Hij dwingt bij Isaak het eerstgeboorterecht af en uit schaamte vlucht hij uit het vaderhuis. Moe, onzeker en berouwvol legt hij zich te rusten bij Bethel. Hij moet gedacht hebben, donkerder dat dit kan het niet worden. Maar wat gebeurt er op dat moment: de hemel breekt open er verschijnt een ladder en stralende wezens wandelen omhoog en omlaag. God staat naast hem en spreekt hem toe. En in plaats van hem te bestraffen om zijn ongeduld en ongeloof, spreekt Hij hem

moed in. Een mens die in de nacht van zijn leven, wordt opgezocht door God. De God van 'Ik ben er' daalt af naar de mens en staat hem ter zijde en stelt zich aan hem voor. Want Jacob kende God persoonlijk nog niet, hooguit uit verhalen.

'Ik ben de Heer, de God van je voorvader Abraham en de God van Isaak. Het land waarop je ligt te slapen zal ik aan jou en je nakomelingen geven. Je zult zoveel nakomelingen krijgen, als er stof op de aarde is, je gebied zal zich uitstrekken naar het westen en het oosten, naar het noorden en het zuiden. Alle volken op aarde zullen wensen zo gezegend te worden als jij en je nakomelingen. Ikzelf sta je terzijde, ik zal je overal beschermen, waar je ook gaat en ik zal je naar dit land terugbrengen. Ik zal je niet alleen laten totdat ik gedaan heb, wat ik je heb beloofd.'

Wat een prachtige woorden, van hoop, bescherming, vertrouwen en bemoediging. Geen verwijten, geen 'ik schaam me voor je Jacob, ik zoek een ander met wie ik mijn weg vervolg', maar beloften en zegeningen. God laat niet af wat zijn hand begon. Ik ga met je mee Jacob, wat voor rommeltje er ook van maakt, want ik heb vertrouwen in jou, ik heb je lief, ik heb je uitverkoren.

Zo'n God die de hemel verlaat en naast je komt staan, die het niet heeft over je misstappen, maar je beloftes doet, die vertrouwen in je heeft, je lief heeft en een leven lang me je meegaat, komen we tegen in dat andere verhaal dat we lezen. Christus is opgestaan en zelfs aan diverse mensen verschenen. Dit gegeven gaat gepaard bij de mensen die hem ontmoeten met rotsvast geloof, met twijfel, met 'eerst zien, dan geloven', met door verdrietige ogen opwaarts kunnen kijken. Want de schok van de veroordeling en de dood van Jezus en het ineens storten van het veelbelovende Messiasrijk, is te groot om direct het wonder van Pasen te aanvaarden. Toch is na die allerdonkerste donkerheid van de dagen daarvoor op Paasochtend het licht doorgebroken, is de hemel opengebroken, is er bij wijze van spreken een ladder die aarde en hemel met elkaar verbindt. Is er een door God gezondene die als ladder mag dienen, waardoor niet alleen engelen, maar ook wij mensen vrijelijk toegang hebben tot de hemel. In het Johannes evangelie is het Jezus zelf die verwijst naar de droom van Jacob te Bethel, het huis van God: "jullie zullen de hemel geopend zien en de engelen van God zien omhoog gaan en neerdalen naar de mensenzoon'.

Dus laten we ons verwonderen om wat er die Paasochtend gebeurd is. We hoeven het niet te verklaren, uit te leggen of te rationaliseren. Laat het zijn wat het is, een wonder. De hemel heeft zich geopend, contact tussen hemel en aarde is mogelijk gebleken, is hersteld. Komt verwondert u hier mensen, ziet hoe dat uw God u bemint. Nogmaals, verwondert u. Want verwondering geeft energie, geeft een verwachtingsvolle blik op de toekomst, geeft licht in uw leven en vervult u met blijdschap.

Want hoe je het wendt of keert, hier ligt onze hoop, wanneer er een aanslag wordt gepleegd op alles wat je dierbaar is, op de kern van je bestaan. Wanneer je je door de duisternis van je eigen leven moet worstelen omdat eenzaamheid, teleurstelling, onzekerheid, schaamte of geloofstwijfel je ten deel vallen. Elke nacht kent een nieuwe morgen.

En in het gloren van deze nieuwe morgen, die op Paasochtend de glans van de eeuwige morgen meekrijgt, nodigt Jezus zijn leerlingen uit hem te ontmoeten op de berg waar hij ooit onderricht gaf. Dat is hoogstwaarschijnlijk de berg die we

kennen uit de Bergrede. De discipelen kenden deze plek. Hier werden de grondbeginselen van het koninkrijk van God verkondigd. Op deze berg –en hier zien we de spiegeling met het verhaal van Jacob- staat Jezus naast hen, bemoedigt hen, geeft hun een opdracht, een belofte en gaat een leven lang met hen mee:

Deze bemoediging, opdracht en nabijheid, geldt niet alleen voor een paar discipelen, maar geldt voor ons allen.

'Mij is alle macht gegeven in de hemel en op aarde. Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen door hen te dopen in de naam van de vader, de zoon en de heilige geest. En hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb. En houd dit voor ogen: Ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.'

Jacob moest terug naar zijn fundamenten, de plek waar Abraham een altaar voor de Heer bouwde toen Hij aan hem was verschenen. Zo zien we dat Jezus zijn discipelen ook terugbrengt tot de fundamenten van het koninkrijk van God. Als wil hij zeggen: weet je nog wat ik jullie heb geleerd, op deze berg van de zaligsprekingen? Wees zachtmoedig, sticht vrede, wees zuiver van hart, ontferm je over de treurenden en verkondig wat ik jullie heb geleerd. Wees het zout van de aarde, het licht in de wereld. En ik zal met je zijn, ik sta je terzijde, alle dagen van je leven, tot aan de voleinding van de wereld. Het is een belofte dat we het nooit alleen hoeven te doen, hoe eenzaam we ons ook kunnen voelen.

Het is D-day geweest, gemeente. Hemel en aarde zijn met elkaar in verbinding gebracht. Door een ladder, door een van God gezondene. Contact tussen God en de mensheid is hersteld. Jacob was God kwijt geraakt, de volgelingen waren Jezus door zijn kruisdood kwijtgeraakt, wij kunnen Jezus zijn kwijtgeraakt door teleurstelling, twijfel, gedoe van alle dag, of omdat we graag zelf het heft in eigen handen willen nemen, omdat het ons teveel voor de wind gaat en we denken dat we dat allemaal op eigen kracht hebben gedaan.

Maar wat doet God? Hij komt naar de mens toe. Door met zijn Naam naast ons te staan, door Christus te zenden naar de wereld. Door een ladder, een kruis op te richten. Door een belofte te geven van nabijheid, zorg en trouw. Met de komst van Christus, met zijn lijden, sterven, en opstanding, heeft de hemel zich over de aarde ontfermd, heeft het licht het van het duister gewonnen. In dat prille licht van Paasochtend, is het koninkrijk van God voor altijd aangevangen.

Laat dan Christus de duisternis in uw leven verdrijven. Laat u verwarmen door dat licht en geef het door aan allen die u tegenkomt.

Amen.